

Avond 5 Dien Mij zoals Ik dat heb gezegd

Achtergrondinformatie

De bedoeling van deze les is om de jongeren te laten begrijpen wat het tweede gebod inhoudt, en dat te laten landen in hun leefwereld. Wij maken geen godenbeelden meer, maar ook wij hebben de neiging God op onze maat te snijden, zodat Hij zich aanpast aan ons, in plaats van wij aan Hem.

De betekenis van het tweede gebod tov het eerste

De Rooms-katholieke telling van de geboden loopt wat anders dan de protestantse omdat zij wat wij het eerste en het tweede gebod noemen samen nemen als 1 gebod (ze splitsen het laatste gebod in tweeën en komen zo toch weer op 10). Hieruit blijkt al dat de eerste twee geboden nauw samenhangen. Toch is het goed ze als aparte geboden te behandelen.

In het eerste gebod staat: vereer naast mij geen andere goden.

In het tweede gebod staat: maak geen godenbeelden

Wat is nu het verschil tussen deze twee geboden?

In gebod 1 gaat het over het dienen van iets anders, afgoden. In het tweede gebod gaat het om het naar beneden halen en afbeelden van de levende God.

Het eerste gebod zegt dus: dien alleen de HEER. Het tweede gebod zegt: dien Hem zoals Hij dat wil en niet op je eigen manier.

De geschiedenis van het gouden kalf

Een voorbeeld van een geschiedenis waar duidelijk blijkt dat de Israëlieten een beeld maakten en daarmee de HEER wilden dienen is Exodus 32. (Lees b.v. vrs 1-7).

Je kunt hierbij een aantal vragen stellen:

1. Gaan de israelieten nu ineens een heel andere God aanbidden of maken ze een afbeelding van de Here? Waaruit blijkt dat?

Uit vers 4 en 5 blijkt dat het volk een beeld van de HEER maakte. Net als de andere volken wilden ze een beeld van hun God. (NB ook andere volken geloofden niet dat het beeld zelf hun god was, maar het beeld vertegenwoordigde de god(delijke kracht

2. Waarom was het zo verleidelijk om een beeld van God te gaan maken?

Een beeld is zichtbaar: je kunt er als het ware omheen dansen. Bovendien is het niet zo bedreigend als Gods eigen verschijning op de Sinai. Verder maakt een beeld God hanteerbaar. Je kunt hem op je schouders nemen en verder trekken richting Kanaän.

Vergelijk b.v. wat Hofni en Pinehas deden in de oorlog met de filistijnen (1 Sam 4 en 5). Ze namen de ark mee naar het slagveld, en dachten dat ze zo God meenamen.

3. Waarom zou God het toch verboden hebben?

Om twee belangrijke redenen mogen we geen beeld van God maken:

- a. Hij is er te groot voor.

Je kunt God niet in een beeld vatten, en je kunt Hem al helemaal niet hanteerbaar maken. Hij wil ons leven bepalen en wil niet dat wij Hem aan ons leven aanpassen.

- b. Hij is dichtbij gekomen in zijn Woord

Je kunt God niet in een beeld vatten, maar het hoeft ook niet. In tegenstelling tot de heidenen

heeft Israël een persoonlijke God, die hen heeft aangesproken. Vgl Deut 4: jullie hebben geen gestalte gezien, maar jullie hebben een stem gehoord.

“Het geloof is uit het horen” (Rom.10,17) betekent dan ook: je moet naar God luisteren en Hem gehoorzamen, en niet proberen Hem aan te apssen aan je eigen wensen.

God is zichtbaar geworden in Jezus

God is dichtbij gekomen in zijn Woord. Dat is in het nieuwe testament nog veel duidelijker geworden, omdat Hij zich volledig heeft laten kennen in het Woord dat vlees is geworden (Johannes 1). In Jezus is God heel dichtbij gekomen.

Lees de onderstaande bijbelgedeelten maar eens.

Johannes 14

Jezus zei: ‘Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader komen dan door mij. ⁷ Als jullie mij kennen zullen jullie ook mijn Vader kennen, en vanaf nu kennen jullie hem, want jullie hebben hem zelf gezien.’ ⁸ Daarop zei Filippus: ‘Laat ons de Vader zien, Heer, meer verlangen we niet.’ ⁹ Jezus zei: ‘Ik ben nu al zo lang bij jullie, en nog ken je me niet, Filippus? Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien. Waarom vraag je dan om de Vader te mogen zien?’

Johannes 1

Niemand heeft ooit God gezien, maar de enige Zoon, die zelf God is, die aan het hart van de Vader rust, heeft hem doen kennen.

Vergelijk ook 2 Korinte 4:4 en Kolossenzen 1:15.

We moeten dus nooit meer over God denken buiten Christus om. Wat leert Christus ons over God? Christus maakt zelf duidelijk (bijv. Johannes 5:30, 6:39) dat Hij niks anders deed dan de wil van zijn Vader in de hemel zichtbaar maken en uitvoeren. In alles wat Hij deed werd de glorie en het karakter van zijn Vader zichtbaar.

Een stukje uit een Curaçaose cursus

Typisch voor het magische denken is de idee dat je via bepaalde voorwerpen, handelingen of formules invloed kunt uitoefenen op je leven.

En ook al doe je niet aan bruha of voedoe toch kun je wel degelijk door dit denken beïnvloed zijn. Een paar voorbeelden.

- door een open Bijbel in huis te hebben, bescherm je je tegen kwade invloeden.
- door een rozenkrans aan de spiegel van je auto te hangen bescherm je jezelf.
- door elke dag 5 keer hetzelfde gebed op te zeggen hoop je dat God j sneller zal verhooren.

Maar God accepteert dit niet. Want:

- 1) Hij is veel te machtig om zich te laten manipuleren. Je kunt Hem niet beïnvloeden door voorwerpen, prentjes, beelden of wat dan ook.
- 2) God is dichtbij. Je hoeft met Hem geen contact te zoeken via moeilijke omwegen. Hij is naar je toegekomen: in de Here Jezus, in zijn Woord, en Hij wil dat je naar Hem toekomt, door gewoon met Hem te praten in het gebed.
- 3) God heeft zijn liefde al bewezen. Je hoeft Hem niet voor je te winnen. Hij liet zijn Zoon voor jouw zonden aan het kruis sterven. Zo groot is zijn liefde. Als je gelooft dat Hij dat voor je deed, dan zul je er ook op vertrouwen, dat Hij je leven leidt, je beschermt, en je geeft wat goed voor je is.

Godsbeelden

Wij zullen vandaag niet zo snel in de verleiding komen om een beeld van God te maken om voor te knielen. Toch kunnen we wel in onze gedachten een beeld van God maken dat niet klopt met hoe God werkelijk is.

In de bijbel komen we ook voorbeelden tegen van mensen die een eenzijdig of verkeerd beeld van de Here hebben.

Welk godsbeeld past bij de volgende teksten?

strengere rechter, sinterklaas, joker, vriendelijke oude man

1 Samuël 4:3 godsbeeld:

3 Toen het leger naar het kamp was teruggekeerd, vroegen de oudsten van Israël: 'Hoe komt het dat de HEER ons vandaag tegen de Filistijnen een nederlaag heeft laten lijden? De ark van het verbond met de HEER moet uit Silo hierheen worden gehaald. Dan zal de HEER in ons midden zijn en ons bevrijden uit de greep van onze vijanden.'

Numeri 21:4,5 godsbeeld:

... maar onderweg werd het volk ongeduldig. **5** 'Waarom hebt u ons weggehaald uit Egypte?' verweten ze God en Mozes. 'Om ons in de woestijn te laten sterven? We hebben geen brood en geen water, en we kunnen dit ellendige eten niet meer zien.'

Jeremia 23:16-17 godsbeeld (van de valse profeten):

16 Dit zegt de HEER van de hemelse machten: Luister niet naar wat de (valse) profeten jullie verkondigen. Ze geven jullie valse hoop. Hun visioenen zijn hun eigen verzinsels, ze komen niet van de HEER. **17** Tegen hen die mij minachten durven ze te zeggen: "De HEER zegt dat het jullie goed zal gaan." En tegen ieder die zich door zijn koppige hart laat leiden zeggen ze: "Nee, onheil blijft je bespaard."

Johannes 9:1-2 godsbeeld (van de discipelen):

1 In het voorbijgaan zag Jezus iemand die al vanaf zijn geboorte blind was. **2** Zijn leerlingen vroegen: 'Rabbi, hoe komt het dat hij blind was toen hij geboren werd? Heeft hij zelf gezondigd of zijn ouders?'

Vul maar in:

Een '**joker-god**' moet altijd

Een '**sinterklaas-god**' moet altijd

Een '**vriendelijke oude man-god**' zal nooit

Een '**strengere rechter-god**' zal altijd

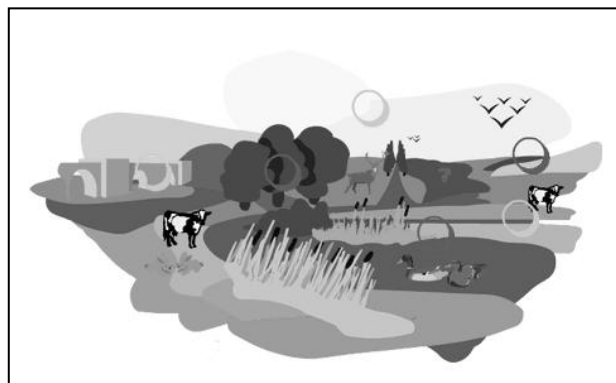
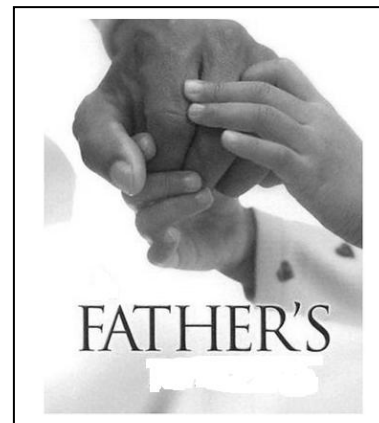
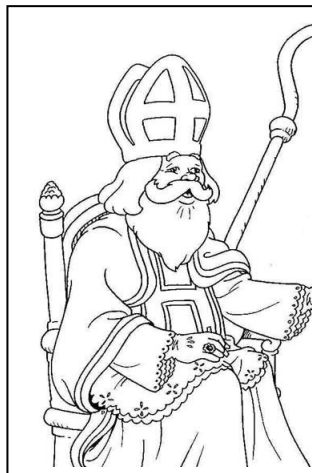
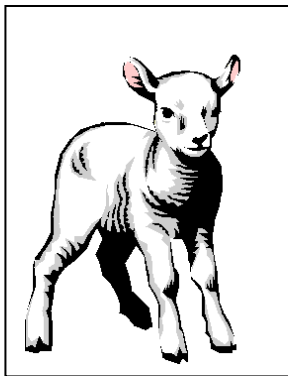
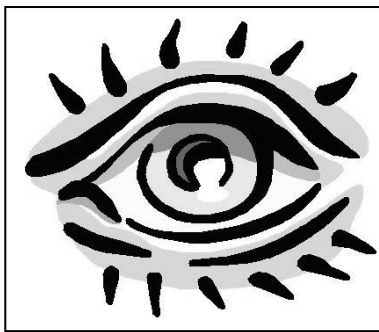
Hoe is de Here dan wel?

In Exodus 33 vraagt Mozes of Hij de 'heerlijkheid' van God mag zien. Dat betekent zoiets als: Here, hoe bent U? Laat het mij alstublieft weten en zien! We lezen dan dat God in een wolk neerdaalt en vlak langs Mozes voorbijgaat:

Exodus 34 **6** De HEER ging voor Mozes langs en riep uit: 'De HEER! De HEER! Een God die liefdevol is en genadig, geduldig, trouw en waarachtig, **7** die duizenden geslachten zijn liefde bewijst, die schuld, misdaad en zonde vergeeft, maar niet alles ongestraft laat en voor de schuld van de ouders de kinderen en kleinkinderen laat boeten, en ook het derde geslacht en het vierde.' (Exodus 34:6-7)

Afbeeldingen bij les 5

Nog anders namelijk:

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd:

- Ze herkennen dat hun beeld van God vaak eenzijdig is en bepaalt door wat ze geleerd hebben over de Here God.
- Ze kennen het tweede gebod.
- Ze kunnen het verschil tussen het eerste en het tweede gebod omschrijven.
- Ze weten dat God veel te complex is om Hem goed te kunnen afbeelden
- Ze weten dat je God goed kunt leren kennen door naar de Here Jezus te kijken.

Hart

- Ze willen van harte God leren kennen zoals Hij zich in de bijbel heeft laten kennen.
- Ze willen ook hun beeld van God bijstellen en willen erkennen dat Hij groter is dan wat zij bevatten kunnen.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugkoppeling; huiswerk checken Blik weer even terug op de vorige lessen. We zijn bezig met een blok over Gods wet. Die wetten zijn er niet om ons eens lekker te plagen maar om ons voor gevaren te behoeden. God heeft ons bevrijdt van de zonde maar wil ons ook graag vrij houden. Kijk naar Israel. God bevrijdde hen eerst uit Egypte en gaf toen Zijn wet. Hij wil graag dat we van Hem houden en dat Zijn liefde voor ons, ons zo verandert dat we steeds meer Zijn geboden gaan houden en dat we steeds meer van Hem gaan houden. De vorige les ging over het eerste gebod. God wil graag dat we alleen bij Hem blijven en niet dat er iets tussen Hem en ons in komt te staan. God wil ons graag dicht bij zich houden. Deze les gaan we spreken over het tweede gebod. Neem nu de tijd om het huiswerk even te checken: - de memorisatietekst - welke voorbeelden hebben ze gevonden van hoe je vandaag tegen het tweede gebod kunt zondigen? Inventariseer de antwoorden op een flap. Bespreek de antwoorden nog niet inhoudelijk, maar zeg dat je er aan het eind van de les op terugkomt, nadat we naar de betekenis van het tweede gebod gekeken hebben.	

19.20	Jouw Godsbeeld Bekijk samen de plaatjes op het werkblad. (Het bestand is apart bijgevoegd, en de plaatjes zijn ook opgenomen in het achtergrondmateriaal). Vertel het volgende: Je zult je in de loop van de jaren een beeld hebben gevormd van de Here God. Dat komt door dingen die je gehoord hebt, die je gelezen hebt in de bijbel. Machtig misschien of groot. Of als Vader of iets heel anders. Bekijk samen het blad met de afbeeldingen. Welke afbeelding past bij jouw beeld van God? Waarom spreekt dit beeld je aan? Bespreek dit eerst met je buurman/vrouw. Ga dit daarna gezamenlijk bespreken met de hele groep. Laat er dan vooral uitkomen dat sommige beelden heus wel kloppen maar dat het altijd eenzijdig is. Je mist altijd iets van God. (Bij God als sinterklaas, kijk je vooral naar alles wat Hij geeft maar de strenge kant mist. Bij God de rechter doe je net alsof Hij niet van ons houdt maar alleen ons beoordeelt. Dan vergeet je Zijn liefde weer enz). Leg uit dat God zo groot en veelzijdig is dat je Hem nooit in één beeld kunt vangen.	
19.30	Bijbelstudie Exodus 32 We kijken even weer naar de tijdlijn die we ook in les 3 gebruikt hebben. (of we maken even een nieuwe; de verschijning op Sinaï was 3 maanden na het vertrek uit Egypte)) We gaan nu even een klein eindje verder. Namelijk nog geen 40 dagen. Mozes is nog op de berg om van God zijn geboden te horen. Vul dit in op de tijdlijn. In het eerste gebod staat: vereer naast mij geen andere goden. In het tweede gebod staat: maak geen godenbeelden Wat is nu het verschil tussen deze twee geboden? In gebod 1 gaat het over het dienen van iets anders, afgoden. In het tweede gebod gaat het om het naar beneden halen en afbeelden van de levende God. Een bekend voorbeeld uit de bijbel is het verhaal over het gouden kalf Lees daarna samen: Exodus 32: 1 – 7. Bespreek nu samen: (De vragen staan op het werkblad; evt kun je ze er eerst even in twee- of drietallen naar laten kijken)	

	1. Gaan de Israëlieten nu ineens een heel andere God aanbidden of maken ze een afbeelding van de Here? Waaruit blijkt dat? 2. Waarom was het zo verleidelijk om een beeld van God te gaan maken? 3. Waarom zou God het toch verboden hebben? Leg nu uit: Net zoals de Israëlieten willen we vaak God aanpassen aan onszelf. De Israëlieten wilden Hem zichtbaar maken. Net zoals de volken om hen heen. Ze konden niet vertrouwen op een onzichtbare God. Nu Mozes er tijdelijk niet meer was, konden ze niet op God alleen vertrouwen. Verder wilden ze Hem op deze manier ook beheersen. Ze konden Hem meenemen, gebruiken en laten doen wat zij wilden dat een god zou doen. (zichtbaar en hanteerbaar). Zo is het vaak met ons ook. We zullen in deze tijd niet zo snel meer voor beelden knielen maar we willen wel graag God aanpassen aan ons denkbeeld. Denk nog maar eens aan het begin van deze les. Sommige dingen van de Here God spreken nu eenmaal meer aan dan andere. En sommige willen we dan veel meer benadrukken terwijl we andere eigenschappen van God liever wat meer op de achtergrond houden. Zo willen we God aan onszelf aanpassen. Terwijl dat niet kan. Hij is almachtig en Hij is niet te vangen in een beeld.	
19.45	God beter leren kennen Verdeel de groep in groepjes van 3. Maak nu in een groepje van 3 een woordveld over God: Schrijf aan de 'poten' eigenschappen van God die je kent. Vertel aan elkaar hoe je God zo hebt leren kennen. Bekijk de verschillende woordvelden gezamenlijk. Lees nu samen NBG art 1: Probeer samen de eigenschappen van God in	

	hedendaags Nederlands te vertalen. (op het werkblad art 1 vanaf: Hij is eeuwig tot bron van het goede) Bekijk ook of die al in de woordvelden stond. Als je dit allemaal bij elkaar ziet. Dan zie je al dat je God op geen enkele manier volledig kunt afbeelden. Hij is daarvoor te groot en veelzijdig.	
19.55	Jezus is hét beeld van God Leg uit: Hoe kunnen we God dan wel goed zien? We kunnen Hem goed zien wanneer we naar de Here Jezus kijken. Dan zien we Gods liefde voor de mensen maar ook Zijn boosheid over de zonde. Hij heeft ons zo liefgehad dat Hij Zijn Zoon heeft gegeven. Maar was ook zo boos dat Hij de zonden wel wilde straffen. Dat zie je ook bij het lijden en sterven van de Here Jezus terug. In de Here Jezus zie je pas echt Wie God is. Tenslotte: Pak de poster erbij die aan het begin van de les is ingevuld (hoe je vandaag tegen het tweede gebod kunt zondigen). Zijn er correcties nodig; zijn er aanvullingen mogelijk?	
20.00	Prestatie: Denk er samen over na welke onderdelen van de les je kunt gebruiken voor een poster over dit gebod. Het is misschien mooi om iedereen te laten tekenen of omschrijven hoe zijn beeld van God is/was. Doe dit dan in een tekening of in 5 zinnen. Hiervan een verzameling te maken op de poster. Maar iets anders mag natuurlijk ook. Bekijk ook samen de vorige posters. Lukt het al om er iets van te maken of stuiten ze op problemen?	
20.10	Huiswerk: - Vraag thuis eens na waar jouw naam vandaan komt. Hebben je ouders die bewust gekozen om zijn betekenis? Ben je vernoemd? Kijk eens op internet / in een namenboekje wat je naam betekent. Het is wel van belang dat iedereen het doet, anders is het voor de volgende keer het wat lastig om er een spel mee te doen. Neem voor de volgende keer zoveel als mogelijk jongerenbijbels mee. - deel de memorisatietekst uit sluiting - Suggestie voor de afsluiting: laat elk van de jongeren een eigenschap	

	van God kiezen waarvoor zij Hem willen loven. Maak een kringgebed waarbij ieder zegt: “Heer, ik loof U, omdat U..... bent.” Evt kunnen ze dat dan nog iets uitwerken. B.v. “Heer ik loof U, omdat U zo machtig bent. U hebt deze wereld geschapen, en U regeert deze hele wereld.” Enz.	
Huiswerk:	Huiswerk: - taken die verdeeld zijn voor de prestatie - memorisatietekst leren - onderzoek naar de betekenis van je naam Het bijbelleesrooster: -Numeri 6:22-27 -1 Koningen 8:41-43 -Spreuken 18:10 -Ezechiël 36:16-23 -Jesaja 57:14-15 -Amos 4:13 -Zacharia 14:7-9	

c. benodigde materialen

- flaps/stiften
- poster met tijdlijn
- posters met woordveld
- evt. materiaal voor de prestatie
- memorisatiekaartje

d. suggesties

zingen: Ps 33; Ps 86; Ps 97; Gz 160; Gz 176a:2 en 4; Gz 176b:1-2; E&R 161

bijbelgedeelten: Exodus 32; Deut.4; 1 Samuël 3-4; Jes 44

belijdenis: HC znd 35

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - Ze herkennen dat hun beeld van God vaak eenzijdig is en bepaalt door wat ze geleerd hebben over de Here God.				
	2 - Ze kennen het tweede gebod				
	3 - Ze kunnen het verschil tussen het eerste en het tweede gebod omschrijven.				
	4. - Ze weten dat God veel te complex is om Hem goed te kunnen afbeelden				
	5. - Ze weten dat je God goed kunt leren kennen door naar de Here Jezus te kijken				
	6. - Ze willen van harte God leren kennen zoals Hij zich in de bijbel heeft laten kennen.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

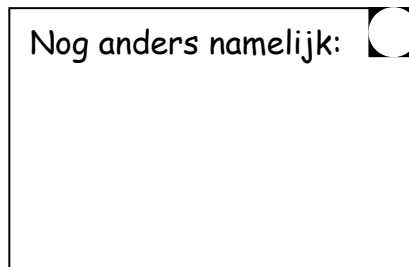
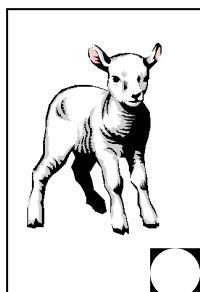
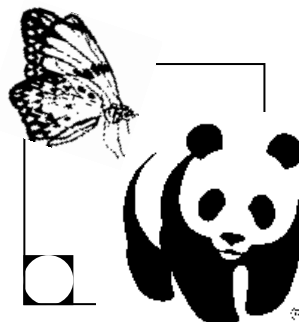
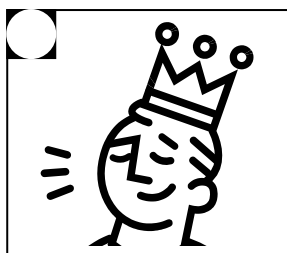
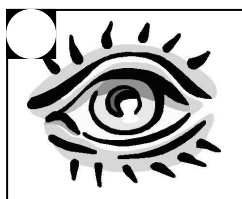
Dien mij zoals Ik dat heb gezegd

blok D - nivo 1 - avond 5

Tijd	Wat gaan we doen
19.00	Mentorkwartiertje
19.15	Terugkoppeling en huiswerk
19.20	Jouw Godsbeeld
19.30	Bijbelstudie: Exodus 32
19.45	God beter leren kennen
19.55	Jezus is hèt beeld van God
20.00	Prestatie
20.10	Huiswerk en sluiting

Jouw Godsbeeld

Welk plaatje past het best bij jouw beeld van God?

Bijbelstudie: Exodus 32

Gaan de Israëlieten nu ineens een heel andere God aanbidden of maken ze een afbeelding van de Here? Waaruit blijkt dat?

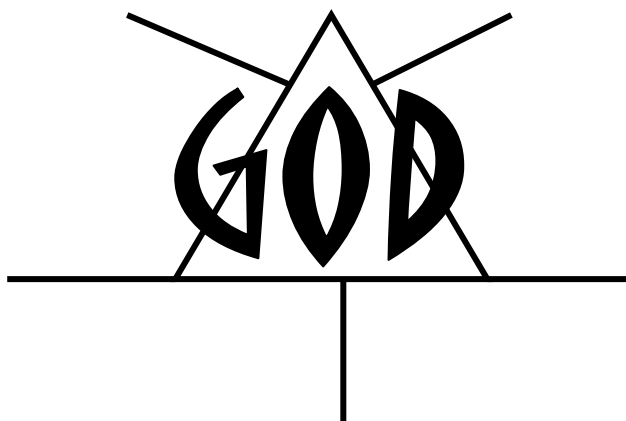
Waarom was het zo verleidelijk om een beeld van God te gaan maken?

Waarom zou God het toch verboden hebben?

God beter leren kennen

Maak een woordweb:

NGB artikel 1

(...) Hij is eeuwig, niet te doorgronden, onzienlijk, onveranderlijk, oneindig, almachtig. Hij is volkomen wijs, rechtvaardig en goed en een zeer overvloedige bron van al het goede.

Aantekeningen:

Huiswerk

Uitgedeelde memorisatietekst

Vraag thuis eens na waar jouw naam vandaan komt. Hebben je ouders die bewust gekozen om zijn betekenis? Ben je vernoemd? Kijk eens op internet / in een namenboekje wat je naam betekent.

Het is wel van belang dat iedereen het doet, anders is het voor de volgende keer het wat lastig om er een spel mee te doen.

Neem voor de volgende keer zoveel als mogelijk jongerenbijbels mee.

Bijbelleesrooster

Numeri 6:22-27

1 Koningen 8:41-43

Spreuken 18:10

Ezechiël 36:16-23

Jesaja 57:14-15

Amos 4:13

Zacharia 14:7-9

